

Zelený čtvrtek 2016
Missa vespertina
Homilie Mons. Jana Baxanta, biskupa litoměřického

Bratři a sestry,

prožíváme poslední hodiny vrcholící letošní svatopostní doby a v bezprostřední blízkosti před námi jsou Velikonoce. V radosti křesťanské víry vyhlížíme slavnost Zmrtvýchvstání. Ježíšovo vzkříšení však je spjato s Jeho utrpením a smrtí, vpravdě mučednickou. Velkopáteční událost měla i své předcházející hodiny, které si dnes na Zelený čtvrtek tak živě připomínáme. Kristus se svými dvanácti, ano, ještě stále dvanácti apoštoly vystupuje do „horní místnosti“, od té doby známé jako „večeřadlo“ za jediným cílem: povečeřet s nimi, jíst s nimi velikonočního beránka. Je zajímavé, že všichni apoštolové pozvání přijali. Nikdo se neomluvil, nikdo se neopozdil. Byli tam všichni, ale víme, že ne všichni až do konce zůstali. Měli samozřejmě povědomí o způsobu konání podobných večeří. Nemohli ovšem tušit, jaký průběh nakonec hostina bude mít. Jediný Kristus to věděl dobře, i to, co se v závěru večeře odehraje a co bude následovat po ní.

Když se Ježíš v tak důležité chvíli, a byla to přece velmi důležitá chvíle – hodiny jeho pozemského života se již odpočítávaly, zmiňoval o zrádci, pak všichni, jeden přes druhého se ptají: „Jsem to snad já, Mistře?“ Je to projev nevídané upřímnosti. Nastal okamžik pravdy. Vysvítá, že nikdo z nich není bez viny a hříchu, nikdo z nich nemůže vyloučit sklon ke zradě. Nikdo z nich se nemůže ospravedlnit. Před Kristem se k tomu přiznávají. A jim a právě jim, hříšníkům, Ježíš podává své Tělo a svou Krev. A navíc, jako výraz služby, ke které On tolikrát vyzýval, jim omývá nohy u vědomí plánu spásy lidí, totiž že nesmrtelné lidské duše mají být očištěny a obmyty a zachráněny pro věčnost. Toto si nelze vysvětlit jinak, než že Kristus jedná z bohatosti svého milosrdenství, z lásky k lidem a s potvrzením svých slov, že On opravdu stoluje a jí s hříšníky a nestydí se za ně, nestydí se za nás.

Drama „Poslední večeře“ pokračuje. Apoštol Jidáš společenství s Kristem a ostatními apoštoly opouští. Z večeřadla od „Světla světél- Ježíše“ odchází zcela svobodně, nepřemlouván, ven do noci. Písmo poznamenává: „byla tma“. Tmou se člověk musí jen prodírat, naráží na různé překážky v cestě, nutně hledá alespoň malé světélko, byť by to byla jen pouhá světelná jiskra. Jidáš ji našel, a ne jednu: blýskající se stříbrňáky, přitom ještě před nepatrnou chvílí zřetelně viděl jas Kristových očí.

A drama Zeleného čtvrtka ještě není u konce. Apoštolové se rozutekli, Krista zatkli, Petr se od Něj veřejně distancuje. Ježíš poslední večer zůstává sám. A, bratři a sestry, zůstal by i navždycky opuštěn, kdyby Boží plán spásy lidstva byl zde ukončen. Naštěstí pokračoval dál. Kvůli nám.